

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobce: **Ing. Bohdan Šimeček**
bytem Svatovítská 18, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
se sídlem Zborovská 11, 151 21 Praha 5

za účasti **Jan Šinágl**
bytem Bratří Nejedlých 335, 267 53 Žebrák

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2017, č. j. 088097/2017/KUSK,
sp. zn. SZ_088097/2017/KUSK

takto:

- I. Žaloba se v části směřující proti výroku I napadeného rozhodnutí odmítá.**
- II. Žaloba se v části směřující proti výroku II napadeného rozhodnutí zamítá.**
- III. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla ve výroku I

Shodu s prvopisem potvrzuje Alena Svobodová

podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změněna výroková část rozhodnutí Komise k projednávání přestupků města Hostomice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 5. 2017, č. j. 267/2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) týkající se Jana Šinágla [vystupujícího v soudním řízení v pozici osoby zúčastněné na řízení (dále jen „osoba zúčastněná“)] tak, že se podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. m) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) řízení vedené proti osobě zúčastněné zastavuje z důvodu, že v řízení vyšlo najevo, že jde o přestupek, který lze projednat jen na návrh podle § 68 odst. 1 zákona o přestupcích. Ve výroku II napadeného rozhodnutí pak žalovaný v části a) zamítl podle ustanovení § 92 odst. 1 správního řádu odvolání žalobce proti výroku I jako nepřípustné, v části b) pak změnil výrok II prvostupňového rozhodnutí týkající se žalobce tak, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku takto: *„Obviněný Ing. Bobdan Šimeček, nar. 1. 7. 1966, trvalý pobyt Svatovítská 578/18, 160 00 Praha 6 – Dejvice, je vinen spácháním přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se dopustil tím, že dne 21. 6. 2016 v prostorách chodby Městského úřadu Žebrák, po předchozím slovním a fyzickém konfliktu, vytáhl na Jana Šinágla pepřový sprej a dvakrát mu jej stríkel do očí, čímž způsobil Janu Šináglovi erytém víček a okolí očí, pročež byl Jan Šinágl nucen vyhledat lékařské ošetření, a bylo mu předepsáno užívání očních léků po dobu 1 týdne. Obviněný tedy úmyslně narušil občanské soužití drobným ublížením na zdraví.“* V části c) pak žalovaný podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil část výroku II prvostupňového rozhodnutí, kterým byla žalobci uložena pokuta a povinnost nahradit náklady řízení.

2. Žalobce v žalobě namítá, že nebyl poučen o tom, že měl podat návrh na projednání přestupku, navíc mu bylo v březnu roku 2017 doručeno oznámení o zahájení přestupkového řízení. Podle žalobce žalovaný opominul skutečnost, že byl osobou zúčastněnou udeřen pěstí do obličeje a kopnut do levé nohy. Žalobce brojí i proti výroku, jímž byl uznán vinným ze spáchání přestupku, neboť závěry, které správní orgány učinily, nemají oporu v provedeném dokazování. Napadené rozhodnutí má žalobce za nepřezkoumatelné v části týkající se hodnocení důkazů, neboť žalovaný se nevypořádal s námitkou neúplnosti zvukové nahrávky a jejích možných úprav. Žalobce dále rozporuje úvahu žalovaného o tom, že neužil pepřový sprej vůči zúčastněné osobě v době trvajícího nebo hrozícího útoku. Žalobce také považuje za nesprávný postup, když žalovaný nezohlednil následné jednání zúčastněné osoby, která měla žalobce zostouzet, opakovaně fotit na úřadě a následně fotky vyvěšovat na svém webu. Žalobce nesouhlasí ani se závěrem žalovaného, který uvedl, že podle ustanovení § 4 odst. 1 správního řádu se měl žalobce chovat k dotčeným osobám, jakožto úředník, zdvořile. V závěru žalobce odkázal na zásady občanského zákoníku, podle kterého má každý právo na ochranu svého zdraví, cti i důstojnosti a hrozí-li mu neoprávněný zásah do jeho práv, má právo takový zásah odvrátit.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k námitce nepoučení o možnosti podat návrh na projednání přestupku uvedl, že správní orgány jsou oprávněny poučovat pouze o procesních právech a povinnostech. Do poučovací povinnosti již nepatří návod, co by účastník řízení měl nebo mohl činit, aby dosáhl žádaného výsledku. Ohledně tohoto závěru odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 1/ 2010 – 76. Dále žalovaný uvedl, že žalobce není aktivně legitimován k podání žaloby proti výroku napadeného rozhodnutí, který se týkal viny osoby zúčastněné. Ohledně namítaných nedostatků při zjišťování skutkového stavu žalovaný uvedl, že tento byl zjištěn dostatečně, a to zejména průběh incidentu, v jehož časové souslednosti nelze dát žalobci za pravdu, poněvadž ze zvukové nahrávky vyplývá, že ve vzájemném sporu byl aktivnější a při užití pepřového spreje nejednal v době trvajícího či hrozícího útoku ze strany osoby zúčastněné, ale ze msty za dosavadní konflikt. K nezohlednění následného jednání osoby zúčastněné žalovaný uvedl, že již nebylo předmětem správního řízení. Shledal-li žalobce, že má následné jednání osoby zúčastněné charakter protiprávního jednání, měl se mu bránit a měl se obrátit na příslušné správní či trestně právní orgány, což neučinil. K poslednímu žalobnímu bodu, ve kterém žalobce rozporoval názor žalovaného, že se měl

chovat v souladu s § 4 odst. 1 správního řádu, žalovaný uvedl, že posouzení postavení žalobce vůči osobě zúčastněné bylo důležitým faktorem ve věci. U žalobce v postavení úředníka územně samosprávného celku se předpokládá schopnost se ovládat, a to i v situaci, kdy mu je ze strany občana položena otázka spadající do sféry jeho soukromého života. Chování žalobce nebylo adekvátní, a to s přihlédnutím k místu, času i osobám žalobce a osoby zúčastněné. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

4. Žalobce v replice na vyjádření žalovaného uvedl, že trvá na tom, že měl být poučen o povinnosti podat návrh na projednání přestupku, o náležitostech tohoto návrhu i o lhůtě, do které může být návrh na projednání přestupku podán. Dále nesouhlasil s právní kvalifikací jednání osoby zúčastněné, poněvadž žalovaný její přestupek překvalifikoval z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích na přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, a to z důvodu, že došlo pouze k verbálnímu útoku, což je skutečnost v rozporu s provedeným dokazováním, neboť bylo prokázáno, že osoba zúčastněná udeřila žalobce pěstí do obličeje a kopla ho do stehna, čímž mu měla způsobit bolestivý otok v oblasti pravé lící kosti a na levé straně stehna hematom. Dále žalobce znovu zopakoval, že zvuková nahrávka, která byla v řízení provedena jako důkaz, není autentická. V tomto žalobce poukázal na zásadu presumpce neviny, která platí i v přestupkovém řízení a na základě které nese důkazní břemeno stát, přičemž jakékoli pochybnosti nelze vyložit v neprospěch obviněného. Žalobce dále nově namítal, že zvuková nahrávka nebyla ani nikdy v řízení provedena, nikdy ji neslyšel a nebyl tak konfrontován s tím, zda se jedná o jeho hlas a nikdy nebyla s jeho hlasem porovnávána. V závěru se vyjádřil i k nezohlednění následného jednání osoby zúčastněné, kde žalobce zopakoval, že chtěl popsáním těchto skutečností upozornit na to, že se osoba zúčastněná chovala jako agresor a nikoli jako oběť.
5. Osoba zúčastněná k věci uvedla, že souhlasí s žalovaným, že žalobce není oprávněn napadat žalobou výrok, který se týká vyslovení její viny a v ostatních žalobních bodech považuje žalobu za nedůvodnou.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Soud z obsahu správního spisu zjistil, že dne 14. 7. 2016 obdržel Městský úřad Hořovice od Policie České republiky oznámení o přestupku žalobce a osoby zúčastněné pro podezření z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1, písm. a), c) zákona o přestupcích. Podle úředního záznamu sepsaného Policií České republiky dne 21. 6. 2016 došlo mezi výše zmíněnými uvedeného dne v době od 13:15 hod. do 13:20 hod. na Městském úřadě v Žebráku ke slovní i fyzické rozepři. Žalobce jako oznamovatel vypověděl, že *dne 21. 6. 2016 byl v kanceláři účetní, kde měl společně se starostou města Žebrák, p. Havlíkem, pí. S. Luňáčkovou a pí. M. Kokešovou jednání. Okolo 13:15 hod. do kanceláře vstoupil p. Šinágl, který aniž zaklepal a pozdravil, začal louskat prsty. Pan Šimeček se p. Šináglu zeptal, co chce. Pan Šinágl mu odpověděl, že jde za pí. Luňáčkovou. Nato starosta p. D. Havlík p. Šináglu řekl, že mají jednání a aby přišel později. Pan Šinágl ale stále stál v kanceláři a neodcházel. Pan Šimeček proto p. Šináglu vyzval, aby odešel, než něco dořeší. Šinágl mu odpověděl, že jde zaplatit za hrob. Nato mu pí. Kokešová řekla, že hrob se platí na matrice. I po tomto sdělení ale Šinágl stále stál a neodcházel. Tak ho p. Šimeček opakovaně vyzval, aby odešel. V tu dobu p. Šinágl řekl p. Šimečkovi, že má moc pozemků a zda to není střet zájmů. Nato mu odpověděl, že mu do toho nic není, a opět ho vyzval, aby odešel a šel ho vyprovodit ze dveří. Když p. Šimeček vyprováděl p. Šináglu, tak ten ho nazval hajzlíkem a přitom mu tykal. Pan Šimeček mu opakovaně řekl, aby mu netykal. Následně oba vyšli z kanceláře na chodbu a p. Šinágl šel směrem ke dveřím, kde je matrika. Přitom když procházel okolo p. Šimečka, tak ho opět nazval hajzlíkem. Opět p. Šimeček řekl p. Šináglu, aby to neříkal a přitom do něj strčil dlaní. Do prsou. Nato ho p. Šinágl udeřil pěstí do pravé tváře a kopla ho mezi nohy. Pak p. Šimeček vytáhl pepřový sprej a dvakrát mu stríkel do očí a odešel do kanceláře účetní. Dále p. Šimeček uvedl, že v současné době nežadá ošetření, ale že je možné, že se nechá vyšetřit.*
7. Osoba zúčastněná podala vysvětlení dne 24. 6. 2016 na Policii České republiky, kde uvedla, že *„dne 21. června 2016 jsem byl vedoucím správy majetku města Žebráku Ing. Bobdanem Šimečkem, kolem 13:15*

hod. fyzicky napaden a následně z minimální vzdálenosti opakovaně postříkán pepřovým sprayem z bezprostřední blízkosti. K incidentu došlo na MÚ v Žebráku v I. patře na chodbě – bez přítomnosti svědků. Po mé okamžité, instinktivní fyzické obraně, kdy nerespektoval moji výzvu, aby se mne nedotýkal, a kdy jsem ho odstrčil za pomoci rukou a nohy, mne zákeřně a zcela nečekaně po chvíli opět a opakovaně napadl zezadu v momentě, kdy jsem odcházel do kanceláře zaplatit poplatky za brob. Toto napadení opakovaně provedl pepřovým sprayem až do jeho plného vyprázdnění, kdy si počínal jako smyslů zbavený. Zde už jsem se bránit nemohl, prakticky jsem nic neviděl. Bobužel na mé hlasité volání o pomoc nikdo včas nereagoval. K atakům došlo po předcházející emotivní výměně názorů, kdy s neodůvodněnou slovní agresivitou vůči mé osobě začal pan Šimeček už při řešení problému pana Martina Dondy předtím u jeho domu v 11:00 hod. K nepřítomnosti ho na radnici dovedl můj dotaz, komu vlastně slouží, zda obci nebo sobě s ohledem na jeho vlastnictví pozemků v katastru Žebrák a Točnick, které jsem si zjistil po schůzce u domu pana Dondy. (...)“

8. Usnesením žalovaného ze dne 19. 1. 2017, č. j. 011837/2017/KUSK, bylo pověřeno město Hostovice (správní orgán I. stupně) k projednání a rozhodnutí ve věci oznámení přestupku žalobce a osoby zúčastněné, a to z důvodu, že u věcně a místně příslušného správního orgánu shledal starosta důvodnými okolnostmi nasvědčující vyloučení úředních osob, a po jejichž vyloučení nebyla komise k projednávání přestupků usnášeníschopná.
9. Dne 22. 3. 2017 bylo zahájeno správní řízení o přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měli dopustit žalobce a osoba zúčastněná v přímém úmyslu vzájemnou slovní a fyzickou rozepří dne 21. 6. 2016 v prostorách Městského úřadu Žebrák, kdy nejprve osoba zúčastněná měla žalobce označit poté, co ji vyzval k opuštění kanceláře účetní Městského úřadu Žebrák, opakovaně jako „hajzlíka“, přičemž mu měla bezdůvodně a urážlivě tykat. Žalobce měl za to osobu zúčastněnou na chodbě Městského úřadu Žebrák strčit dlaní do prsou s tím, že osoba zúčastněná na to měla udeřit žalobce pěstí do pravé tváře a kopnout jej mezi nohy. Žalobce pak měl na osobu zúčastněnou vytáhnout pepřový sprej a dvakrát jí jej strčíknout do očí.
10. Ve správním řízení byli předvoláni svědci, kteří se dne 21. 6. 2016 účastnili jednání v kanceláři účetní na Městském úřadě Žebrák. Výslechu všech svědků byl přítomen, jak žalobce, tak osoba zúčastněná.
11. Od 3. 4. 2017 byl žalobce ve správním řízení zastoupen advokátkou Mgr. Marií Vrecionovou.
12. Dne 18. 4. 2017 se uskutečnilo první ústní jednání, v rámci kterého byly provedeny listinné důkazy: Oznámení Policie ČR, č. j. KRPS-21627-4/PŘ-2016-010216-JK, o přestupku ze dne 27. 6. 2016; Úřední záznam Policie ČR ze dne 21. 6. 2016; Úřední záznam Policie ČR ze dne 21. 6. 2016 o podaném vysvětlení osoby zúčastněné; doklad – Lékárna Nemocnice Hořovice ze dne 21. 6. 2016; usnesení krajského Úřadu Středočeského kraje ze dne 19. 1. 2017, sp. zn. SZ_009498/KUSK o pověření Města Hostovice k projednání a rozhodnutí o přestupku. V rámci tohoto ústního jednání vypovídal jak žalobce, tak osoba zúčastněná.
13. Součástí správního spisu je i fotodokumentace pepřového spreje použitého žalobcem, lékařská zpráva o zdravotním vyšetření žalobce, rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti žalobce, vytištěné články, které na internetu publikovala osoba zúčastněná, a lékařská zpráva o zdravotním vyšetření osoby zúčastněné.
14. Dne 11. 5. 2017 proběhlo za účasti osoby zúčastněné druhé ústní jednání, jemuž byla přítomna také zástupkyně žalobce, která sdělila, že žalobce souhlasí, aby jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti. V rámci tohoto jednání byly provedeny důkazy navržené osobou zúčastněnou, a to lékařská zpráva očního lékaře a přehráno CD obsahující zvukový záznam pořízený dne 21. 6. 2016 osobou zúčastněnou. Ve vztahu k zvukovému záznamu komise konstatovala, že ho považuje s ohledem na závěry vyplývající z nálezů Ústavního soudu České republiky, sp. zn. II. ÚS 1774/14 za přípustný důkaz, byť nejsou doloženy souhlasy nahrávaných osob, neboť jde o významný přímý důkaz zachycující průběh jednání, jež je předmětem posouzení, zda došlo

k naplnění skutkové podstaty přestupku a kdo se tohoto přestupku dopustil.

15. V rámci jednání byly provedeny i následující důkazy zajištěné komisí: fotodokumentace pepřového spreje; přípis Policie České republiky ze dne 3. 5. 2017, č. j. KRPS-21627-4/PŘ-2016-010216-JK, a CD s fotodokumentací pepřového spreje. Na výzvu komise, aby se žalobce k provedeným důkazům v případě zájmu vyjádřil, jeho zástupkyně uvedla, že se vyjádří až po skončení dokazování.
16. Dne 19. 5. 2017 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno (prostřednictvím zástupkyně) závěrečné vyjádření žalobce, podle kterého ze zvukové nahrávky nevyplývá, že napadení, ze kterého byl žalobce obviněn, jakkoli začal. Dále poukázal na některá tvrzení osoby zúčastněné, která se nepotvrdila, nebyla prokázána nahrávkou, např. že v době incidentu křičel, čímž nelze vyloučit, že není nahrávka upravena. Ze svědeckých výpovědí nevyplývá nic ohledně útoku samého, výpovědi naopak korespondují s tím, co uváděl žalobce. Dále žalobce uvedl, že emočně vypjaté situace vyvolává osoba zúčastněná, což mají prokazovat i webové stránky, na kterých uveřejňuje různé články zahrnující i negativní informace o žalobci. K užití pepřového spreje pak uvedl, že je známo, že roste agresivita občanů, a proto se na úřadech zavádějí SOS tlačítka, bezpečnostní kamery, ostraha nebo mají úředníci u sebe pro svoji obranu pepřové spreje. Užití pepřového spreje není zakázáno a slouží zejména k osobní sebeobraně. Dále žalobce poukázal na to, že z lékařských zpráv vyplývá, že měl po útoku osoby zúčastněné otok a hematom v oblasti horní lící kosti po úderu pěstí, včetně zúžení pravé oční štěrbinu a dále bolestivost vnitřní strany levého stehna, kam byl osobou zúčastněnou kopnut. Dále upozornil na to, že jak ze svědeckých výpovědí, tak z chování osoby zúčastněné vyplynulo, že od počátku šlo z její strany o provokaci. Dále žalobce předložil potvrzení o pracovní neschopnosti v trvání od 23. 8. 2016 do 30. 9. 2016 včetně.
17. Dne 26. 5. 2017 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž ve výroku I uznal osobu zúčastněnou vinnou ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích tím, že *v přímém úmyslu dne 21. 6. 2016 v prostorách Městského úřadu Žebrák, kdy poté, co byla žalobcem vyzvána k opuštění kanceláře účetní v Městském úřadě Žebrák, toho označila jako „hajzlíka“, přičemž mu urážlivě tykala a vybrožovala, tedy úmyslně narušila občanské soužití jiným hrubým jednáním. Za uvedený přestupek byla osobě zúčastněné uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč. Výrokem II byl pak uznán vinným žalobce ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích tím, že *v přímém úmyslu dne 21. 6. 2016 v prostorách Městského úřadu Žebrák, kdy poté, co byl osobou zúčastněnou, již vyzval k opuštění kanceláře účetní Městského úřadu Žebrák označen jako „hajzlík“, přičemž mu bylo z její strany urážlivě tykáno a vybrožováno, tak následně na chodbě Městského úřadu Žebrák vytáhl na osobu zúčastněnou pepřový sprej a dvakrát jí jej strčil do očí, přičemž byl osobou zúčastněnou v rámci obrany udeřen do pravé tváře a kopnut do levé nohy, tedy úmyslně narušil občanské soužití drobným ublížením na zdraví. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč.**
18. Proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno odvolání jak žalobcem, tak osobou zúčastněnou.
19. Žalobce v odvolání uvedl, že správní orgán I. stupně nesprávně vyhodnotil provedené důkazy, na jejichž základě rozhodoval ve věci samé. Dále namítal nesprávné posouzení skutku, jehož se dopustila osoba zúčastněná, a že správní orgán I. stupně nevzal v potaz fyzické napadení žalobce. Zpochybnil také autenticitu zvukové nahrávky pořízené osobou zúčastněnou. A naopak obhajoval použití pepřového spreje. Žalobce upozornil i na to, jakou formou osoba zúčastněná uveřejňovala články týkající se žalobce a jeho ženy a na intenzitu takového zásahu, který označil za kyberšikanu.
20. Osoba zúčastněná v odvolání uvedla, že správní orgán I. stupně nesprávně kvalifikoval skutek jí kladený za vinu, neboť ten lze podřadit pouze pod ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích a nikoli pod ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Zároveň uvedla, že

označení žalobce za „hajslika“ a „zmetka“ nelze označit za hrubé jednání. Taktéž tykání nebo vyhrožování nemůže být označeno za hrubé jednání, když není zřejmé, co přesně mínila, když uvedla, že si na žalobce „posvítí“.

21. Dne 12. 9. 2017 vydal žalovaný napadené rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

22. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas. Dále se proto zabýval aktivní legitimací žalobce, přičemž pro účely zodpovězení této otázky čerpá v převážné části z právních závěrů Nejvyššího správního soudu vyjádřených v rozsudku ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 As 59/2006 – 62, který se týkal vedení společného řízení o přestupcích dvou účastníků téže dopravní nehody, v němž pak správní orgán vydal ohledně každého z účastníků samostatné rozhodnutí. Nejvyšší správní soud uvedl, že „[p]ředmětné rozhodnutí upravovalo výlučně práva a povinnosti Ing. R. Z., jemuž také bylo určeno, neboť v něm bylo rozhodováno o jeho jednání, které správní orgán prvního stupně posoudil jako přestupek. Žádným způsobem neupravovalo práva ani povinnosti stěžovatele a ten také nebyl oprávněn proti němu brojit žalobou.“ V nyní posuzované věci není rozhodné, že nebyla vydána dvě samostatná rozhodnutí, neboť rozhodnutí obsahovalo vzájemně oddělitelné výrokové části. Ve výroku I je posuzována vina osoby zúčastněné a ve výroku II je posuzována vina žalobce. Jednou z náležitostí žaloby je podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s. označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá. Předmětem soudního řízení nemůže být přezkum napadeného rozhodnutí co do výroku rozhodnutí žalovaného o zastavení správního řízení vedeného proti osobě zúčastněné, neboť tímto výrokem, stejně jako by platilo pro samostatné rozhodnutí, byla upravována výlučně práva a povinnosti osoby zúčastněné a nikoli žalobce. Vzhledem k tomu, že žalobce není aktivně legitimován k podání žaloby proti výroku I napadeného rozhodnutí, soud žalobu v této části odmítl. Žalobce je aktivně legitimován k podání žaloby proti výroku II napadeného rozhodnutí. Žaloba v této části splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tak o žalobu projednatelnou.
23. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
24. Žalobce ani žalovaný na výzvu soudu v poskytnuté lhůtě nesdělili, zda souhlasí, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání, proto lze s poukazem na § 51 odst. 1 s. ř. s. mít za to, že s tímto postupem souhlasí.

Posouzení žalobních bodů:

25. Podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích se přestupku dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.
26. Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích není přestupkem jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem.
27. Podle ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.
28. Soud předně hodnotí jako nedůvodnou námitku žalobce, podle které měl být správním orgánem poučen o nutnosti podat návrh na projednání přestupku spáchaného osobou zúčastněnou. V tomto se soud plně ztotožňuje se závěry žalovaným odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 1/2010 – 76, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že správní orgány nejsou povinny poučovat účastníky o tom, jaké kroky mají v řízení učinit, aby

dosáhly kýženého výsledku.

29. Objektem výše citované skutkové podstaty přestupku je občanské soužití. Jedná se o neurčitý právní pojem, který lze definovat jako jistý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejichž dodržování v určitém čase a místě je ve společnosti obvyklé (srov. Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 289 – 301 s.). Obligatorním znakem skutkové podstaty podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích je narušení občanského soužití, ke kterému může dojít mimo jiné právě i drobným ublížením na zdraví. Drobné ublížení na zdraví je opět neurčitý právní pojem, který je nutné vykládat analogicky podle § 122 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), který ublížením na zdraví rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařské ošetření. Vzhledem k tomu, že zákon o přestupcích užívá pojmu drobné ublížení na zdraví, je pro naplnění skutkové podstaty § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích nutná pouze taková intenzita ublížení na zdraví, která nenaplnuje kategorii trestného činu.
30. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně zhodnotil skutkový stav, když dospěl k závěru, že žalobce byl v konfliktu „osobou aktivnější“. Žalobce upozornil na to, že osoba zúčastněná narušila probíhající jednání, setrvala v místnosti, i když jí bylo odpovězeno na otázku, a začala luskat prsty. Podle žalobce tak celou situaci zavinila právě osoba zúčastněná, což žalovaný nevzal v potaz.
31. Soud se po prostudování správního spisu a poslechnutí zvukové nahrávky incidentu, která je součástí správního spisu, a porovnání záznamu s výpověďmi svědků, žalobce a osoby zúčastněné, ztotožňuje s vyhodnocením skutkového stavu tak, jak ho uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalovaný přihlédl k tomu, že žalobce byl vyprovokován k jednání vulgárními výrazy osoby zúčastněné. Zároveň ale uvedl, že žalobce začal osobu zúčastněnou vykazovat z místnosti slovy „vypadněte“ ještě před tím, než osoba zúčastněná užila vulgárních výrazů. Dále je podle soudu správný závěr žalovaného i ohledně závěrů o průběhu incidentu na chodbě Městského úřadu Žebrák, ve kterém žalovaný uvedl, že záznam v čase 2 minuty a 22 sekund nesvědčí o tom, že by osoba zúčastněná útočila na žalobce, tak jak žalobce popisoval. Žalovaný uvedl, že je z konverzace zjevné, že to byl žalobce, kdo byl v konfliktu aktivnější, a osoba zúčastněná naopak opakovaně žalobce upozorňovala, aby se jí nedotýkal. K tomuto soud ještě doplňuje, že ze záznamu je zřejmé, že ještě před použitím pepřového spreje žalobcem osoba zúčastněná zvolala, že byla napadena. Průběh záznamu nesvědčí o tom, že byl žalobce ve zhoršené pozici, či že čelil fyzické převaze osoby zúčastněné. Žalobce na osobu zúčastněnou opakovaně pokřikoval, ať vypadne, případně situaci komentoval: „*Co to bylo?*“ a „*toto je už moc.*“ Přičemž vzápětí po konstatování, „*toto je už moc*“ je slyšitelné užití spreje. Uvedený záznam neprokazuje, že by žalobce zamezoval hrozícímu útoku, nebo že by přímo tomuto útoku čelil. Soud je ve shodě se žalovaným toho názoru, že žalobce užil pepřový sprej jako odvetu za dosavadní průběh konfliktu.
32. Soud tak nedává za pravdu žalobci ani v dalším žalobním bodu, ve kterém uváděl, že sprej použil v době trvajících či hrozících útoku, a to bezprostředně poté, co dostal pěstí do obličeje a byl kopnut do nohy. Dále žalobce uváděl, že měl strach o sebe a své zdraví. Ze záznamu není opět možné toto tvrzení potvrdit, neboť osoba zúčastněná byla první, která zvolala, že byla napadena, a až po tomto zvolání se ozvalo užití pepřového spreje. Z jednání žalobce také nebylo zřejmé, že by měl strach o sebe nebo své zdraví, neboť místo toho, aby se od osoby zúčastněné, od které očekával útok, vzdálil, tak na ni pokřikoval „*vypadněte*“ a fyzicky ji kontaktoval. Soud tak nepřisvědčuje tvrzení, že šlo o jednání v nutné obraně. Z verbálních projevů žalobce není zřejmá žádná tíseň nebo obava. Žalobce naopak osobě zúčastněné řekl: „*Ještě jednou to řeknete, a letíte*“, z čehož lze dovozovat žalobcův subjektivní pocit převahy v dané situaci.

33. V souvislosti s námitkou ohledně rozporu znění zvukové nahrávky a výpovědi osoby zúčastněné (jestli volala či nevolala hlasitě o pomoc) soud uvádí, že na prokázání viny žalobce nemá tato skutečnost zásadní vliv. Z nahrávky je i přes místy špatnou kvalitu zvuku patrný průběh incidentu. Zároveň je třeba zdůraznit, že byl žalobce potrestán za užití pepřového spreje, kterým osobě zúčastněné způsobil drobnou újmu na zdraví. Použití pepřového spreje bylo jednoznačně prokázáno a zároveň žalobce neprokázal, že odvracel hrozící nebo trvající útok. To, jak nahrávka zachycuje zejména verbální projev žalobce vůči osobě zúčastněné, nelze hodnotit jako snahu zažehnat konflikt, případně projev ohrožení. Verbální projevy žalobce svědčí zejména o tom, že se snažil osobu zúčastněnou zastrašit, čímž se jí snažil vykázat z předmětných prostor. V tomto kontextu však soud zaznamenal, že nežádoucí byla přítomnost osoby zúčastněné v kanceláři úřednice Městského úřadu Žebrák, ale nebylo odůvodněno vykazování osoby zúčastněné i z dalších prostor úřadu, tedy z prostor chodby, kam se žalobce a osoba zúčastněná přesunuli, a kde slovní a následně i fyzický útok pokračoval. Provedené důkazy neodůvodňovaly použití pepřového spreje žalobcem. Nebylo prokázáno, že by se žalobce bránil hrozícímu nebo trvajícímu útoku.
34. Nedůvodný je žalobní bod, ve kterém žalobce namítá, že nebylo přihlédnuto k následnému jednání osoby zúčastněné. Soud k tomuto uvádí, že šlo o skutky, které nebyly předmětem správního řízení o přestupku, a proto k nim soud v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. nepřihlíží.
35. Taktéž je nedůvodný žalobní bod, ve kterém se žalobce vymezuje proti aplikaci ustanovení § 4 odst. 1 správního řádu, na které upozornil žalovaný v napadeném rozhodnutí, když hodnotil jednání žalobce, který byl v době konfliktu v postavení úřední osoby. Žalovaný konstatoval, že žalobce byl povinen jednat v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 správního řádu, který ho zavazuje, jakožto úřední osobu chovat se zdvořile. Žalobce má za to, že ke střetu mezi ním a osobou zúčastněnou došlo jakožto mezi dvěma občany, a proto má i žalobce nárok vyžadovat od osoby zúčastněné dodržování pravidel slušnosti. Je nepochybně pravda, že lidé mají mezi sebou dodržovat zásady slušného chování, nicméně předmětem tohoto řízení je přezkoumání rozhodnutí, jimž byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, a nikoli přezkoumání i skutků, kterých se měla dopustit osoba zúčastněná. Soud v tomto kontextu uvádí, že k naplnění skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích není rozhodné, zda se ho dopustila osoba v postavení úředníka či nikoli. Rozhodné je, zda bylo prokázáno, že došlo k narušení občanského soužití, a to drobným ublížením na zdraví. Na základě výše uvedeného odůvodnění již bylo konstatováno, že uvedená skutková podstata naplněna byla. Žalovaný nad rámec zkoumání uvedené skutkové podstaty pak ještě doplnil, že byl žalobce v pozici úřední osoby, čímž byl povinen se řídit zásadou zdvořilého vystupování podle ustanovení § 4 odst. 2 správního řádu. Žalovaný nekonstatoval, že bylo jednání osoby zúčastněné v pořádku, jak tvrdí žalobce. Žalovaný dokonce i uvedl, že přihlédl k tomu, že byl žalobce k jednání, za které byl postižen, tj. za užití pepřového spreje vůči osobě zúčastněné, vyprovokován vulgárními výrazy použitými osobou zúčastněnou. Žalobní bod není důvodný.
36. Námitku, která zazněla prvně až v replice na vyjádření žalovaného, že zvuková nahrávka nebyla správním orgánem po celou dobu řízení provedena, soud hodnotí jako opožděnou, uplatněnou až po lhůtě stanovené v § 71 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby, která činí podle § 72 odst. 1 s. ř. s. dva měsíce od doručení napadeného rozhodnutí žalobci. Nad rámec právě uvedeného však soud konstatuje, z obsahu správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně provedl důkaz zvukovou nahrávkou při druhém ústním jednání dne 11. 5. 2017. Žalobce byl z tohoto ústního jednání omluven. Přítomna však byla jeho zástupkyně, která také na obsah zvukové nahrávky reagovala, a to v podání ze dne 19. 5. 2017, z čehož plyne, že s nahrávkou nutně musela být seznámena.
37. Závěrem soud uvádí, že mu neuniklo, že osoba zúčastněná používá bulvární metody komunikace

s veřejností a svým způsobem provokuje konfliktní situace, avšak žalobce znalý aktivit a osobnosti osoby zúčastněné, mohl a měl na uvedenou situaci reagovat adekvátněji. Za situace, kdy věděl, že mezi ním a osobou zúčastněnou přetrvávají spory, mohl požádat některého ze svých kolegů, aby situaci (narušení úředního jednání osobou zúčastněnou) řešil místo něj, anebo měl setrvat v maximálně možné věcné a klidné komunikaci a nepřecházet k verbálním útokům („vypadněte“). Zároveň ale soud uvádí, že žalobce nebyl potrestán za to, že nejednal jako úředník (profesionál), ale že se jako občan dopustil přestupku proti občanskému soužití drobným ublížením na zdraví, a to v důsledku neoprávněného užití pepřového spreje.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

38. S ohledem na výše uvedené soud žalobu jako nedůvodnou dle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl z procesního hlediska neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný, požadoval přiznání náhrady nákladů řízení v paušální výši 300 Kč za jeden právní úkon služby (vyhláška č. 254/2015 Sb.). Podle ustálené judikatury správních soudů však lze procesně úspěšnému správnímu orgánu přiznat náhradu pouze takových nákladů řízení, které přesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, publ. pod. č. 3228/2015 Sb. NSS). Písemné úkony, jimiž žalovaný reagoval na jednání žalobce, však rámec běžné úřední činnosti žalovaného nepřesahují. Soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.
40. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však nebyla osobě zúčastněné na řízení uložena žádná povinnost, a proto soud rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. srpna 2018

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Alena Svobodová